

Henri Nouwen's affiniteit met oosterse mystiek is een geldige reden om hem niet te promoten

<https://www.lighthouse-trails-research.com/blog/why-christian-leaders-should-not-promote-henri-nouwen/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V.

Aan het einde van zijn leven, in het laatste boek dat hij ooit schreef (*Sabbatical Journey*), zei **Henri Nouwen** het volgende:

Vandaag geloof ik persoonlijk dat terwijl Jezus kwam om de deur naar Gods huis te openen, alle mensen door die deur kunnen lopen, of ze nu van Jezus weten of niet. Vandaag zie ik het als mijn oproep om iedereen te helpen zijn of haar eigen weg naar God te claimen.[1]

Hoewel een dergelijke uitspraak helemaal niet past binnen het bijbelse Christendom en in wezen het fundament van Christus' werk aan het kruis ontkent, wordt Henri Nouwen door talloze christelijke leiders, voorgangers, seminarie-professoren, enz. aangeprezen als een groot geestelijk figuur.

Zelfs "Amerika's pastor" Rick Warren en zijn vrouw Kay hebben de werken van Henri Nouwen ten zeerste aanbevolen. En het is een zeldzame christelijke hogeschool of universiteit die niet ten minste één professor heeft die boeken van Nouwen gebruikt om zijn of haar studenten te onderwijzen (zie ons [recente artikel over Multnomah University](#)¹ waar professoren hun affiniteit met Nouwen erkennen). Sommige van de meest gerespecteerde christelijke leiders (bijv. **Chuck Swindoll**², **David Jeremiah**³) zien Nouwen als iemand naar wie kan worden opgekeken en die zeer bewonderd kan worden. Over de populariteit van Nouwen zegt Ray Yungen:

Veel pastors en professoren voelen zich sterk aangetrokken tot zijn [Nouwen's] diepe denken. Een van zijn biografen onthulde zelfs dat Nouwen in een enquête uit 1994 onder 3.400 Amerikaanse protestantse kerkleiders op de tweede plaats kwam na Billy Graham qua invloed onder hen.[2]

Waarom deze oproep voor Nouwen? Yungen legt uit:

Nouwen combineert een sterke toewijding aan God met een poëtische, troostende, maar toch uitgesproken intellectuele stijl die een sterke en sympathieke snaar raakt bij wat je christelijke intelligentsia zou kunnen noemen. Iemand vertelde me dat Nouwens aantrekkingskracht te vergelijken is met die van het moederschap – een warme troostende omhelzing die je een goed gevoel geeft.[3]

Laten we eens kijken wat Nouwen ertoe bracht tot zijn interspirituele, panentheïstische⁴ sympathieën te komen.

In Nouwen's boek, *Sabbatical Journey* (dat een dagboek was van wat het laatste jaar van zijn leven bleek te zijn), gaf Nouwen toe dat hij in dat laatste jaar naar tapes over de chakra's (waar Reiki op is gebaseerd) luisterde,[4] en in datzelfde boek bespreekt hij een ontmoeting met een man genaamd Andrew Harvey tijdens een lezing die Harvey gaf. Nouwen zei dat hij zich bijzonder aangetrokken voelde tot de mystieke affiniteiten van deze homoseksuele⁵ New Ager.[5] Het is Harvey die verklaarde: "we zijn allemaal in wezen kinderen van het Goddelijke en kunnen die identiteit met onze Bron hier op aarde in een lichaam realiseren". [6] Het lijkt geen twijfel dat Henri Nouwen zijn leven

¹ <http://www.lighthouse-trails-research.com/blog/?p=10178>

² Een waarschuwing: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/ChuckSwindoll.pdf>

³ <https://www.lighthouse-trails-research.com/blog/david-jeremiah-quotes-contemplative-mystic-saint-thomas-aquinas/> !!

⁴ Pantheïsme: God is IN alles en iedereen. Pantheïsme: God IS alles en iedereen.

⁵ Nouwen was zelf homoseksueel: https://nl.wikipedia.org/wiki/Henri_Nouwen

afsloot als iemand die door mystiek was beïnvloed tot het punt dat het zijn geestelijke kijk veranderde en hem panentheïstische neigingen gaf.

Het is een feit dat Nouwen deze New Age spiritualiteit omarmde na vele jaren te hebben geput uit de bronnen van de mystiek⁶. Vanaf zijn vroegste geschriften was Nouwen geïnteresseerd in **Thomas Merton**⁷ (die hij ooit ontmoette in het Gethsemani-klooster in Kentucky), de katholieke monnik die hielp om contemplatieve spiritualiteit vanuit de kloosters en in het Christendom in het algemeen te brengen. Nadat hij zich zelf tot de mystiek had gewend, ging Merton geloven dat goddelijkheid (God) in alle mensen woont.

In Nouwens vroegste boeken, *Intimacy* (1969) en *Creative Ministry* (1971), had hij het al over Thomas Merton. In 1972 schreef Nouwen een boek met de titel: *Pray to Live: Thomas Merton – Contemplative Critic*. Het is duidelijk dat dit weinig bekende bewijs van lof voor Merton Nouwens affiniteit met Mertons mystiek laat zien. In de inleiding van het boek geeft Nouwen toe welke ‘impact’ Merton op zijn leven had. In dat boek bespreekt Nouwen een belangrijk keerpunt in Mertons leven toen Merton het pad kruiste met een hindoemonnik genaamd Dr. Bramachari. “Merton schreef met veel humor, groot respect en diepe eerbied over hem”, zegt Nouwen.[7] Merton, die een mysticus wilde zijn en op dat moment veel van de ‘grote’ oosterse mystici bestudeerde, kreeg van Bramachari te horen dat hij het christelijk geloof niet hoefde te verlaten om mysticus te worden; het kon worden gevonden, zei hij, binnen de muren van “de christelijke mystieke traditie”[8] – dat is “christelijke” mystiek. Merton volgde Bramachari’s advies op en werd een pionier in het brengen van mystiek in het Christendom. Later werd Richard Foster⁸ Mertons stem in de evangelische kerk.

Invloedrijke contemplatieven

Na het schrijven van *Pray to Live: Thomas Merton – Contemplative Critic*, ging Nouwen verder met het schrijven van verschillende andere boeken met het doorlopende thema van contemplatieve spiritualiteit. Twee van de meest populaire vandaag zijn *De weg van het hart* (1981) en *In de naam van Jezus* (1989). Het is dit laatste boek dat Rick en Kay Warren zo sterk aanbevelen⁹. In dat boek stelt Nouwen dat christelijke leiders “van het morele naar het mystieke” moeten gaan.[9] Rick en Kay hebben misschien over Nouwen gehoord van New Age-sympathisant Robert Schuller, die ook resoneert met Nouwen, en zei dat de studenten van het *Robert H. Schuller Institute for Successful Church Leadership* (waarvan Warren er een was) moesten “watch and listen to” Nouwen.[10]

In *The Way of the Heart* spreekt Nouwen over meditatie in oosterse stijl:

⁶ Mystiek: Het streven om een rechtstreekse eenheid te vinden met de uiterste werkelijkheid van ‘het goddelijke’.

⁷ Over Thomas Merton: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan-merton.pdf>

⁸ Over Richard Foster: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan-foster.pdf>

⁹ <https://www.lighthouse trailsresearch.com/warrentwo.htm#kaywarren>

De stille herhaling van een enkel woord kan ons helpen om met de geest af te dalen naar het hart ... Deze manier van simpel gebed ... stelt ons open voor Gods actieve aanwezigheid.[11]

In *A Time of Departing*¹⁰ bespreekt Ray Yungen deze “actieve aanwezigheid” waar Nouwen naar verwees:

Maar wat Gods ‘actieve aanwezigheid’ hem leerde, stond helaas meer in lijn van het klassieke hindoeïsme dan van het klassieke evangelische Christendom. Hij schreef:

Gebed is “zielenwerk” omdat onze zielen die heilige centra zijn waar *alles één is*, ... Het is in het hart van God dat we tot het volledige besef kunnen komen van de *eenheid van alles wat is*. [12]

Het is van cruciaal belang om hier op te merken dat Nouwen niet zei dat alle christenen één zijn; hij zei: “Alles is één”, wat het fundamentele pantheïstische concept van God is – de God in alles verenigt alles. Net als Thomas Merton was het Nouwens bedoeling om van mystiek gebed een alomtegenwoordig paradigma te maken binnen alle tradities van het Christendom. Hij vond dat de evangelische kerk veel bewonderenswaardige kwaliteiten had, maar één essentiële miste: mystiek. Hij trachtte dit te verhelpen door te smeken:

Het is tot deze stilte [contemplatief gebed] dat we allemaal geroepen zijn....[13]

De doctrines (leringen) van demonen ... brengen over dat alles Goddelijke Aanwezigheid heeft (alles is Eén). Dit is duidelijke ketterij, want dat zou zeggen dat Satan en God ook één zijn. Als het waar is wat Henri Nouwen verkondigde toen hij zei: “We kunnen tot het volledige besef komen van de eenheid van alles wat is”, dan zijn Jezus Christus en Satan ook verenigd. Dat, mijn vriend, is iets wat alleen een demonische geest zou leren! [14]

Voor sceptici in christelijke kringen (professoren, voorgangers, leraren, enz.) die de geschriften van Henri Nouwen aanprijzen en promoten: laat het geweten zijn dat u de geschriften van Thomas Merton promoot - ze zijn één in hetzelfde. Ze geloofden allebei in het belang van meditatie in oosterse stijl, en ze gingen allebei geloven dat er vele wegen naar God zijn en dat goddelijkheid in alle dingen en mensen woonde. Nouwens boeken zijn daar niet alleen het bewijs van, maar er is ook verslag van bijna dertig jaar tijdschriften, artikelen, voorwoorden in andere boeken, lezingen en interviews waarin Nouwen het pad van de mystiek aanhangt. [15]

In een van die voorwoorden, een boek dat het christendom vermengt met hindoeïstische spiritualiteit, verklaarde Nouwen:

De auteur toont een prachtige openheid voor de gaven van het boeddhisme, hindoeïsme en de moslimreligie. Hij ontdekt hun grote wijsheid voor het geestelijke leven van de christen ... Ryan [de auteur] ging naar India om te leren van andere spirituele tradities dan de zijne. Hij bracht veel schatten mee naar huis en biedt ze ons in het boek aan. [16]

Op de achterflap van een ander boek, *Meditatie*, van Eknath Easwaran, een hindoeogoeroe, zei Nouwen: “Dit boek heeft me veel geholpen”.

Ondanks dit alles wijzen vele, vele christelijke figuren en leiders hun volgelingen, lezers, studenten en congreganten, op Henri Nouwen. Of deze leiders nu de ware spiritualiteit van Henri Nouwen begrijpen of niet, ze leiden mensen naar iets dat uiteindelijk in hen grote spirituele misleiding en voor sommigen eeuwig schadelijk verlies zou kunnen ontwikkelen.

Opmerkingen:

1. Nouwen, *Sabbatical Journey*, p. 51.
2. Yungen, *A Time of Departing*, p. 61.
3. Ibid.

---

¹⁰ NL: “Een Tijn van Heengaan”, <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>. Zie hierin ook het voorwoord over de schrijver Ray Yungen.

4. Nouwen, *Sabbatical Journey*, p. 20.
  5. Ibid., p. 149.
  6. Harvey, *The Direct Path*, p. 34.
  7. Nouwen, *Pray to Live: Thomas Merton – Contemplative Critic*, p. 28, (later called Thomas Merton: Contemplative Critic – 1981).
  8. Ibid., p. 29.
  9. Nouwen, *In the Name of Jesus*, pp 31-32.
  10. Ford, *Wounded Prophet*, p. 35.
  11. Nouwen, *The Way of the Heart*, p. 81, 1991 ed.
  12. Nouwen, *Bread for the Journey*, 1997, 1/15 & 11/16 readings
  13. Nouwen, *The Way of the Heart*, p. 66.
  14. Yungen, from chapters 3 and 7 of *A Time of Departing*.
  15. Complete list of Nouwen's published works:
<http://web.archive.org/web/20100323195412/http://www.utoronto.ca/stmikes/kelly/nouwen/published.html>
  16. Ryan, *Disciplines for Christian Living*, pp. 2-3.
-

Lees verder:

- Over Henri Nouwen (LHT, Ray Yungen):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan-nouwen.pdf>
- Pas op voor Henri Nouwen (WOL, David Cloud):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/henri-nouwen.pdf>
- <http://www.toetsalles.nl/bio.nouwen.htm> (A.P. Geelhoed).
- Rubriek “Contemplatief, Centrerend, Luisterend Gebed, Oosterse Meditatie”:
<http://www.verhoevenmarc.be/contemplatief.htm>

Naar aanleiding van “**Jan van den Bosch opent achtste editie van Henri Nouwen-conferentie**”, dd. 22-9-2023, op “cvandaag” (vroeger CIP), link: <https://cvandaag.nl/97920-jan-van-den-bosch-opent-achtste-editie-van-henri-nouwenconferentie>, wil ik ook met onderhavig artikel waarschuwen voor Henri Nouwen.

Tevens waarschuw ik voor ‘cvandaag’ (het vroegere CIP), en ‘Hour of Power’. Dit zijn afvalstorten van de schadelijkste ‘Laodiceaanse’ soort. Lees: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/laodicea-lauw.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm